

984

ски селища имаше пет дни път. Навсякъде виждахме богати селища, с високи минарета и разкошни палати. Спирахме по малко в Тура, Билярски, Арпач и Гормир. Ала Болгар не може да се описше. Толкова е богат и величествен. Макар че нашествието на монголите е повредило някои от грамадните постройки, макар че варварите сринали до основи ханския палат, като убили цялата владетелска чета, все пак личи каква мощ и каква сила е притежавала Велика България. Всички люде, дори и най-простите, носят обуща ст конска кожа, подплатени с вълча козина. Разправиха ми, че престолът на хана бил цял от злато, а дрехите му ги шиели багдатски шивачи и били извезани с бисер и скъпи камъни. Чудно е богатството им откъм кожи. Наместо пари те си служат с глави от белки.

- Намери ли някаква връзка между тях и нас? - попита всетъй жадно младият наследник. - Дали са се много променили, откак са приели сарацинската вяра.

- Намерих голяма прилика в начина на строежа им с развалините в Плиска. Все същите огромни камъни, все същите великански размери на постройката. Такива каменни здания може да има повече от 10 000. Никъде другаде не съм виждал подобни. А водата и ровът, с които е обкръжен Болгар, съвсем приличат на тия от Плиска. Има и надгробни надписи, които много напомнят нашите от Крумово и Омортагово време. Аз си записах дори някои от тях...

Абатът извади от джоба нарасото си малък бележник от китайска памучна хартия. Прелисти го. Царицата извърна лице, заслуша се внимателно в мъдростта на далечния български народ:

- „Бог е вечно живущ! Този гроб е на Абдула, син Ахмедов. Смъртта е чаша, из която всички смъртни са принудени да пият. Гробът - врата, през която всички трябва да минат...“

Анна кимна с глава. Стана. Отправи се към пезула с кандило то. Коленичи. Сведе чело.

- „Само бог е велик! Само бог е безсмъртен. Всичко живуще